

De inzet van vertrouwenspersonen in de kerken rond Kaag en Braassem

Het is van belang dat vertrouwenspersonen bekend zijn met de gemeente of kerkplek, zodat ze weten hoe het kerkelijk leven in elkaar steekt. Ze behoren niet (meer) tot de kring van kerkenraad en/of taakdragers, zodat ze vrij en onafhankelijk kunnen handelen. Dat komt hun betrouwbaarheid voor kerkleden die contact willen zoeken ten goede. Dienstdoende predikanten komen daarom niet in aanmerking voor deze functie. Sommige kerkleden zijn door hun professionele achtergrond extra bekend met het thema 'sociale veiligheid', zoals mensen in het onderwijs, de zorg of andere vormen van dienstverlening. Dat kan een voordeel zijn. Vertrouwenspersonen werken in opdracht van maar niet namens de kerkenraad. Zij kunnen dan ook onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De kerkenraad voert een transparante wervings- en selectieprocedure voor deze functie. Vervolgens wordt een overeenkomst van opdracht voor deze vrijwilligerstaak afgesloten. Daarnaast worden afspraken gemaakt over op declaratiebasis te vergoeden kosten, zoals reis- en trainingskosten. De vertrouwenspersonen verklaren zich door de acceptatie van hun functie akkoord met de inhoud van de gedragscode en overhandigen bij de start van hun werk een VOG aan de kerkenraad.

De gemeenten in Kaag en Braassem hebben ervoor gekozen vier vertrouwenspersonen aan te stellen (twee mannen en twee vrouwen). Gemeenteleden hebben dan een keuze wie ze willen benaderen. Op deze manier hebben de vertrouwenspersonen ook collega's om mee te overleggen en samen te werken.

De vertrouwenspersonen werken met het meldprotocol en volgen waar nodig de beschikbare handreikingen zoals het Protocol voor gemeenten die worden geconfronteerd met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties. Gemeenteleden kunnen bij vertrouwenspersonen terecht met hun verhaal, vragen, vermoedens en meldingen. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen en de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Zij doen niet aan waarheidsvinding en gaan niet zelf op onderzoek uit. De vertrouwenspersonen zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt, hebben een luisterende taak en ondersteunen de betreffende persoon. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen.

Vertrouwenspersonen vragen in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht voor preventie tegen grensoverschrijdend gedrag en zijn alert op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Profiel en taken van de vertrouwenspersonen

Bij het profiel van een vertrouwenspersoon spelen de volgende elementen een rol:

Kennis en vaardigheden:

- bij voorkeur een hbo of wo werk- en denkniveau
- goede gespreksvaardigheden en mensenkennis
- in staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek
- in staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen
- kennis van de sociale kaart, waaronder Meldpunt SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie
- kennis van de cultuur en structuur van de kerk
- bereidheid de door de landelijk kerk aangeboden training te volgen om zo kennis te verwerven van de problematiek van machtsmisbruik

Persoonlijke kenmerken:

- communicatief vaardig
- integere en evenwichtige persoonlijkheid
- luisterende en respectvolle houding
- empathisch vermogen
- betrouwbaar
- onbevooroordeeld, open en neutraal
- inzicht in eigen handelen en reflectief
- kan flexibel inspelen op wisselende situaties - kan grenzen stellen aan wat een ander mag verwachten en kan verwachtingen hanteren
- lid van de Protestantse Kerk in Nederland.

De taken van de vertrouwenspersoon richten zich op volgende aspecten:

Voorlichting en preventie:

- zichtbaar zijn in de gemeente (middels kerkblad en website) en voor taak-en ambtsdragers van de gemeenten
- aanjager zijn van het gesprek over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren:

- alert zijn op en goed luisteren naar signalen uit de gemeenten van mogelijk misbruik/grensoverschrijdend gedrag.
- eerste aanspreekpunt en luisterende steun voor mensen uit de gemeenten die in vertrouwen iets kwijt willen over wat nu speelt of in het verleden heeft afgespeeld aan grensoverschrijdend gedrag - meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden
- op verzoek en met instemming van de melder deze in bijzondere omstandigheden vertegenwoordigen
- melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten - handelen volgens de protocollen en advies vragen bij het Meldpunt SMPR
- zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Langzs).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling:

- volgen van relevante trainingen
- bijhouden van een persoonlijke registratie
- vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn en waarbij de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.